

De Biomonitor, april 2009

Inhoud

- [Welkom](#)
- [Laat je niet uit je lood slaan !](#)
- [Invloed van schadelijke stoffen in het navelstrengbloed op de verstandelijke en gedragsmatige ontwikkeling van jonge kinderen](#)
- [Gezocht: Jongeren voor een biomonitoringsonderzoek](#)
- [Onderzoek naar de kwaliteit van het binnenmilieu in Belgische kinderdagverblijven](#)
- [Integratie is GISsen: Humane biomonitoring in kaart gebracht.](#)
- [Opgepast eikenprocessierups \(? \)!](#)
- [Tekenen, wat je zeker moet weten!](#)
- [MMK-nieuwsbrief gelanceerd !](#)

Welkom

Van harte welkom!

Een weloverwogen milieubeleid, daar gaan we voor. Om dat te bereiken moet er vooraf heel wat werk verricht worden op verschillende vlakken. Vooraleer we maatregelen kunnen uitschrijven is er al een heel proces doorlopen. Humane biomonitoring, of het meten in de mens, is één van de instrumenten die we daarvoor gebruiken, niet alleen als beleidsvoorbereidend onderzoek, ook in de evaluatie van dat beleid. We gaan na welke stoffen uit het milieu we in de mens terugvinden en welke gezondheidseffecten we daaraan kunnen verbinden, voor de hele bevolking in Vlaanderen of voor meer lokale problematieken. De resultaten leveren ons informatie om het beleid beter te sturen en te evalueren. Zo evolueert het beleid voortdurend. Het is een dynamisch proces. Over concrete voorbeelden hiervan kan je lezen in het artikel over het onderzoek naar lood bij kleuters in de omgeving van Hoboken en het artikel over de invloed van een aantal stoffen op de ontwikkeling van kinderen.

Aan dergelijke resultaten gaat heel wat denk- en veldwerk vooraf. Hoe het praktisch in zijn werk gaat om pasgeborenen te recruterend konden we lezen in de vorige editie van de biomonitor. Nu vernemen we meer over de heel verschillende aanpak door het steunpunt voor de leeftijdsgroep van adolescenten.

Ook het binnenmilieu komt aan bod in deze nieuwsbrief. We verblijven een grote meerderheid van onze tijd binnen, in huis, op de werkplek, in de school of in de kinderopvang. Zie hiervoor het artikel dat onderzoek naar het binnenmilieu in crèches beschrijft. Het wordt allemaal nog veel interessanter als we de bekomen resultaten kunnen samen leggen met andere informatie zoals levensstijl, milieukwaliteit, sociale levensomstandigheden en zo meer. De mogelijkheid kaarten te gebruiken om grote hoeveelheden gegevens op een overzichtelijke manier samen te brengen: een tipje van de sluier wordt opgelicht in het betreffende artikel. In deze biomonitor voelen we de lente kriebelen. Met de daarbij horende uitstappen in het vooruitzicht is informatie over teken en eikenprocessierupsen alvast nuttig.

Veel leesplezier,
Bob Nieuwejaers,
Afdelingshoofd Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

Laat je niet uit je lood slaan !

Op 8 januari 2009 stond het districtshuis van Hoboken decor voor de bekendmaking van de groepsresultaten van het 'onderzoek naar lood bij kleuters in de wijde omgeving van Hoboken'. Op het appel verschenen vertegenwoordigers van de lokale besturen, scholen en de industrie. De ouders van de deelnemende kleutertjes werden reeds in juni 2008 ingelicht over de individuele resultaten van hun dochter of zoon. [Lees verder.](#)

Invloed van schadelijke stoffen in het navelstrengbloed op de verstandelijke en gedragsmatige ontwikkeling van jonge kinderen

In de ons omringende lucht, het water en onze voeding zijn heel wat schadelijke stoffen aanwezig. Een deel van deze stoffen wordt tijdens de zwangerschap van het lichaam van de moeder op de ongeboren baby overgedragen. Een mogelijk zorgwekkende situatie, temeer omdat de hersenen van de ongeboren en pasgeboren baby's minder goed bestand zijn tegen schadelijke invloeden op de gezondheid. Deze situatie was in 2002 het uitgangspunt van de studie 'Neuropsychologische Ontwikkeling bij opgroeiende kinderen', één van de twee opvolgstudies gekoppeld aan de eerste Vlaamse biomonitoringstudie. In dit artikel beschrijven we de resultaten van deze opvolgstudie. [Lees verder.](#)

Gezocht: Jongeren voor een biomonitoringsonderzoek.

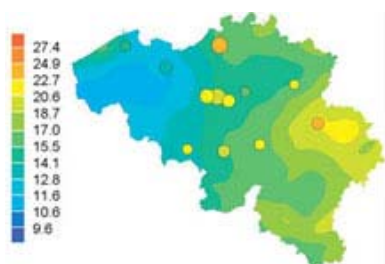
Binnen het Steunpunt Milieu en Gezondheid loopt opnieuw een biomonitoringsstudie. Net zoals de eerste keer (2001-2006) gaat het om een onderzoek bij drie leeftijdsgroepen: pasgeborenen, adolescenten en volwassenen . Over de pasgeborenen schreven we al in een vorig nummer van de biomonitor. Nu willen we het kort hebben over de jongerencampagne. [Lees verder.](#)

Onderzoek naar de kwaliteit van het binnenmilieu in Belgische kinderdagverblijven

Het binnenmilieu van crèches kan een negatieve impact hebben op de gezondheid van kinderen. Daarom werd onderzoek uitgevoerd naar het binnenmilieu in crèches, in samenwerking met Kind & Gezin en ONE. De doelstellingen van dit project waren bewustmaking en preventie rond binnenmilieuproblemen in de leefomgeving van jonge kinderen. Dit project kadert in de nationale samenwerking rond milieu en gezondheid. Enkele jaren geleden werd het samenwerkingsakkoord Milieu & Gezondheid ondertekend door alle ministers bevoegd voor leefmilieu of gezondheid. In 2004 ging het eerste Nationaal Actieplan voor Milieu en Gezondheid (NEHAP) van start. [Lees verder.](#)

Integratie is GISsen: Humane biomonitoring in kaart gebracht

Het Vlaamse humane biomonitoringsprogramma geeft een idee van welke chemische stoffen voorkomen in het bloed, urine, of haar van onze bevolking. Om echter een goed gefundeerd milieubeleid te uit te stippelen, moeten we niet alleen weten welke stoffen in ons lichaam voorkomen, maar ook waar ze vandaan komen, hoe ze in ons lichaam terecht komen, en of er mogelijke gezondheidseffecten verwacht worden. Het is dus belangrijk om naast de humane biomonitoringsdata nog andere bronnen van informatie te verzamelen. Waar komen de stoffen vandaan? Hoe worden ze opgenomen? Wat zijn de mogelijke gezondheidseffecten? En hoe kunnen we die informatie allemaal samen analyseren? [Lees verder.](#)

Opgepast eikenprocessierups (!)

Vlaanderen wordt al enkele jaren geplaagd door de eikenprocessierups. Naast de ecologische schade zoals kaalgevreten eiken kunnen de brandharen van deze rupsen voor ernstige hinder bij de mensen zorgen. [Lees verder.](#)

Teken, wat je zeker moet weten!

Met de lente in aantocht en het mooie weer in zicht voelen veel mensen de wandel- en fiets kriebels weer boven komen. Een paar handige tips kunnen ervoor zorgen dat je pret niet wordt bedorven door teken, die volop meegenieten van deze ideale weersomstandigheden om een prooi te vinden. De teek kan drager zijn van de Borrelia bacterie die bij mensen de ziekte van Lyme kan veroorzaken. Indien je de teek binnen de 24 uur op een correcte manier verwijdert is de kans op besmetting heel klein. [Lees verder.](#)

MMK-nieuwsbrief gelanceerd !

Sinds februari 2009 is de eerste nieuwsbrief van de Medisch Milieukundigen bij de Logo's een feit. Deze nieuwsbrief is, naast de Biomonitor, een extra hulpmiddel om lokale 'gezondheid & milieu' actoren te informeren en te ondersteunen bij de uitwerking van lokale acties in hun gemeente. De nieuwsbrief zal zich dan ook voornamelijk richten op het voorstellen van handige materialen en succesvolle projecten of initiatieven. De nieuwsbrief zal viermaandelijks verschijnen. Heel wat mensen schreven zich intussen al in. Ook geïnteresseerd? Lees de [MMK-nieuwsbrief online](#) en [schrijf u in](#) om de nieuwsbrief in de toekomst rechtstreeks te ontvangen.

Nieuwsbrief

- [Inhoud](#)
- [Onderzoek te Hoboken](#)
- [Opvolgstudie Neurologie](#)
- [Jongeren gezocht!](#)
- [Onderzoek in creches](#)
- [Integratie is GISsen](#)
- [Eikenprocessierupsen](#)
- [Tekenen](#)
- [MMK-nieuwsbrief](#)

- [Nieuwsbrief](#)
- [Archief](#)
- [De Sneeuwbal](#)
- [Inschrijven](#)
- [Auteursrichtlijnen](#)
- [Redactie](#)

© Copyright 2007 Steunpunt Milieu en Gezondheid